Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002793

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грибук Василь Олександрович
2. Vasyl O. Hrybuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Теорія і методика навчання (фізична культура)

Дата захисту: 31-07-2026

Спеціальність за освітою: 7.01020101 Фізичне виховання

Місце роботи здобувача: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14803

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.01.11, 77.03, 77.03.15, 77.03.05

Тема дисертації:

1. Організаційно-педагогічні засади удосконалення процесу фізичного виховання дітей шкільного віку на рівні територіальної громади

2. Organizational and Pedagogical Foundations for Improving the Process of Physical Education of School-Age Children at the Level of Territorial Communities

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі розкрито організаційно-педагогічні засади удосконалення процесу фізичного виховання дітей шкільного віку на рівні територіальної громади. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю модернізації системи фізичного виховання в умовах децентралізації управління освітою, підвищення вимог до якості освітніх послуг та погіршення показників фізичного стану учнівської молоді. На основі аналізу науково-методичної літератури, нормативно-правових документів і практичного досвіду встановлено, що проблема удосконалення фізичного виховання має комплексний міждисциплінарний характер та потребує оновлення організаційно-управлінських механізмів її реалізації. Визначено, що сучасні суспільно-політичні виклики, наслідки війни, демографічні зміни та необхідність розвитку людського потенціалу актуалізують пошук нових підходів до забезпечення фізичного розвитку школярів, формування здоров'язбережувальної компетентності, підвищення рівня рухової активності та виховання ціннісних

орієнтацій. Теоретично обґрунтовано та практично реалізовано напрями удосконалення організаційного механізму регіонального управління системою фізичного виховання дітей шкільного віку. Встановлено, що реформування системи здійснюється через модернізацію змісту програм фізичного виховання відповідно до концепції Нової української школи, впровадження інноваційних методик розвитку фізичних здібностей учнів, використання засобів фізичної культури у позакласній діяльності та розроблення сучасних підходів до організації й управління фізичним вихованням на всіх рівнях. Узагальнений аналіз процесу фізичного виховання дітей шкільного віку в Житомирській області засвідчив наявність порушень взаємодії між соціальною та педагогічною системами, що негативно впливає на ефективність їх функціонування. Як ефективний інструмент подолання цих проблем визначено оцінювання організаційно-педагогічного потенціалу системи та створення регіональних кластерів науково-практичного партнерства, які забезпечують інтеграцію ресурсів освітньої, спортивної, управлінської та громадської сфер. За результатами експертного оцінювання організаційно-педагогічний потенціал системи визначено як відносно сильну галузеву спроможність (+4,0). Водночас виявлено чинники ризику, пов'язані з нестабільністю зовнішнього середовища, нормативно-правовими обмеженнями, соціальними ризиками та несприятливими демографічними тенденціями (–3,5). Обґрунтовано, що удосконалення процесу фізичного виховання в закладі загальної середньої освіти має здійснюватися на засадах партнерської взаємодії адміністрації закладу, педагогів, учнів, батьків, громадських організацій та інших зацікавлених сторін. За результатами ранжування 48 суб'єктивних чинників, що впливають на ефективність організації фізичного виховання, встановлено високий рівень узгодженості експертних оцінок (W = 0,73), що стало підґрунтям для розроблення оптимального організаційно-педагогічного механізму удосконалення досліджуваного процесу. Розроблено організаційно-педагогічний механізм удосконалення процесу фізичного виховання дітей шкільного віку в територіальних громадах, який розглядається як цілісна багаторівнева система організаційних форм, методів, інструментів управління та нормативно-правових засад, що реалізуються на принципах соціальної відповідальності, відкритості, громадської участі, партнерської взаємодії та безбар'єрності освітнього середовища. Запропонований алгоритм науково-практичного партнерства на рівні регіону, територіальної громади та закладу освіти отримав високу експертну оцінку (W = 0,91), що підтверджує його наукову обґрунтованість та практичну доцільність. Результати експертного оцінювання засвідчили високу потенційну ефективність концептуальної моделі організаційно-педагогічної технології удосконалення процесу фізичного виховання дітей шкільного віку в територіальних громадах. Встановлено, що її впровадження сприятиме підвищенню якості управлінських рішень (4,77 бала), рівня наукового обґрунтування управлінських процесів (4,63 бала) та координації між суб'єктами системи (4,59 бала). Отримані результати підтверджують достовірність, внутрішню узгодженість і практичну значущість запропонованої концептуальної моделі для розвитку системи фізичного виховання дітей шкільного віку на рівні територіальних громад.

2. The dissertation reveals the organizational and pedagogical foundations for improving the process of physical education of school-age children at the level of territorial communities. The relevance of the study is determined by the need to modernize the physical education system in the context of decentralization of educational governance, increasing requirements for the quality of educational services, and the deterioration of physical condition indicators among schoolchildren. Based on the analysis of scientific literature, regulatory documents, and practical experience, it has been established that the problem of improving physical education is interdisciplinary and requires the modernization of organizational and managerial mechanisms. Contemporary socio-political challenges, the consequences of war, demographic changes, and the need to preserve and develop human potential necessitate new approaches to creating favorable conditions for the physical development of schoolchildren, strengthening health-preserving competence, increasing physical activity, and promoting positive value orientations. The theoretical substantiation and practical implementation of directions for improving the organizational mechanism of regional management of the physical education system made it possible to enhance management efficiency through scientifically grounded tools involving public, community, and private sectors, as well as educational, sports, and health-oriented environments. It has been established that the reform of physical

education is carried out through the modernization of educational programs in accordance with the “New Ukrainian School” reform, the introduction of innovative methods for developing students’ physical abilities, the expansion of extracurricular physical activities, and the development of modern approaches to organizing and managing physical education at all levels of governance. A comprehensive analysis of the physical education system in Zhytomyr region revealed shortcomings in the interaction between social and pedagogical systems, reducing their effectiveness under modern conditions. To address these challenges, the assessment of organizational and pedagogical potential and the establishment of regional clusters of scientific-practical partnership were proposed as effective instruments for integrating educational, managerial, sports, and community resources and strengthening system resilience. Expert assessments characterized the organizational and pedagogical potential as a relatively strong sectoral capacity (+4.0), while also identifying risks related to environmental instability, insufficient regulatory support, social challenges within territorial communities, and unfavorable demographic trends (–3.5). The study substantiates that improving physical education in general secondary education institutions should be based on partnership among school administrations, teachers, students, parents, local authorities, and civil society organizations. To determine the influence of subjective factors on the effectiveness of physical education management, 48 factors were ranked by experts. The consistency of expert opinions was confirmed by Kendall’s coefficient of concordance (W = 0.73), which provided the basis for developing an optimal organizational and pedagogical mechanism. An organizational and pedagogical mechanism for improving the physical education process in territorial communities was developed. It is defined as an integrated multilevel system of organizational forms, management methods, tools, and regulatory frameworks implemented on the principles of social responsibility, openness, public participation, partnership, and inclusiveness. The proposed algorithm of scientific-practical partnership at regional, community, and school levels received a high level of expert support (W = 0.91), confirming its scientific validity and practical feasibility. The results of expert evaluation demonstrated the high potential effectiveness of the conceptual model for improving physical education in territorial communities. The implementation of the model contributes to improving the quality of managerial decision-making (4.77 points), increasing the scientific validity of management processes (4.63 points), and strengthening coordination among stakeholders (4.59 points). Lower scores were recorded for long-term forecasting indicators (4.41 points), reflecting methodological limitations in assessing future development. The obtained results confirm the practical value of the proposed conceptual model for public authorities, local self-government bodies, educational institutions, sports organizations, and community associations. The high level of expert agreement confirms the reliability, internal consistency, and scientific validity of the developed organizational and pedagogical foundations for improving the physical education system of school-age children at the territorial community level.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Мичка, І. В., Грибук, В. О., 2023. Управління фізичним вихованням: аналіз стратегій, політики та практики. В: Тимошенко О. В., ред. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково- педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): збірник наукових праць. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, вип. 9 (169), с. 92-96. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.9(169).19

- Мичка, І. В., Грибук, В. О., Булгаков, О. І., 2025. Системний підхід до оцінки освітніх втрат в системі шкільного фізичного виховання: регіональний аспект. В: Тимошенко О. В., ред. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково- педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): збірник наукових праць. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, вип. 10 (197), с. 140-147. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.10(197).26
- Грибук, В., 2025. Організаційно-педагогічний потенціал органів регіонального управління фізичною культурою та спортом щодо удосконалення процесу шкільного фізичного виховання. Physical culture and sport: scientific perspective, вип. 4, с. 279-287. https://doi.org/10.31891/pcs.2025.4.31
- Булгаков, О., Мичка, І., Грибук, В., 2026. Сучасні проблеми реалізації позакласної роботи з фізичної культури в загальноосвітніх школах. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15, вип. 1 (200), с. 40–43. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2026.01(200).07
- Грибук, В., Грибан, Г., 2026. Організаційно-педагогічний механізм удосконалення процесу фізичного виховання дітей шкільного віку: регіональний аспект. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15, ЗК (203), с. 108–112. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2026.03k(203).23
- Мичка, І.В., Грибук, В.О., 2023. Організаційні аспекти оптимізації системи фізичного виховання школярів в сучасних умовах. В: Грибан Г.П., ред. Актуальні проблеми фізичної культури і спорту в сучасному суспільстві: збірник наукових праць V Всеукраїнської науково-практичної конференції (4 листопада 2022 р.). Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 110–114.
- Грибук, В.О., 2023. Шляхи розвитку системи фізичного виховання дітей шкільного віку в контексті стратегічних пріоритетів України. В: Актуальні проблеми фізичної культури і спорту в сучасному суспільстві: збірник наукових праць V Всеукраїнської науково-практичної конференції (28 листопада 2023 р.). Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 45–49.
- Грибук, В.О., 2024. Системний аналіз організаційних умов сталого розвитку системи шкільного фізичного виховання. В: Актуальні проблеми фізичної культури і спорту в сучасному суспільстві: збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, с. 17–19.
- Грибук, В.О., 2025. Вплив глобальних та регіональних трендів на розвиток фізичного виховання школярів. В: Цьось А. В., Індика С. Я., ред. Фізична активність і якість життя людини [текст]: збірник тез доповідей IX Міжнародної науково-практичної конференції (12–13 червня 2025 р.) Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, с. 160–161.
- Грибук, В.О., 2025. Удосконалення управління системою шкільного фізичного виховання засобами науково-практичного партнерства. В: Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XXV Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2025 р.). Харків: ХДАФК, с. 36–38. https://doi.org/10.15391/conf_KhSAPC_2025

Наукова (науково-технічна) продукція: технології; методи, теорії, гіпотези; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: полягає у поліпшенні якості життя та здоров'я дітей шкільного віку шляхом удосконалення процесу фізичного виховання на рівні територіальної громади, підвищення ефективності організації фізкультурно-оздоровчої діяльності та створення умов для формування здорового способу життя

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0114U003978, 0125U001991

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грибан Григорій Петрович

2. Hrygoriy P. Hryban

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9049-1485

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Архипов Олександр Анатолійович

2. Oleksandr A. Arkhypov

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8439-5833

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=HkLnzVwAAAAJ; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57506762800

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Базилевич Наталія Олександрівна

2. Nataliia Bazylevych

Кваліфікація: к.пед.н., доцент, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2470-5107

Додаткова інформація: https://scholar.google.ru/citations?user=QMt4MRAAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фурман Юрій Миколайович
2. Yuriy M. Furman

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-5933-5302

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бородіна Оксана Сергіївна
2. Oksana S. Borodina

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2777-2508

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Ахметов Рустам Фагімович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Ахметов Рустам Фагімович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Мирончук Наталія Миколаївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

